

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған «Сейфуллин оқулары – 17: «Қазіргі аграрлық ғылым: цифрлық трансформация» атты халықаралық ғылыми – тәжірибелік конференцияға материалдар = Материалы международной научно – теоретической конференции «Сейфуллинские чтения – 17: «Современная аграрная наука: цифровая трансформация», посвященной 30 – летию Независимости Республики Казахстан.- 2021.- Т.1, Ч.2 - С.176-178

ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУДАҒЫ ТЕСТІЛЕУ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ

*Нурнейсова А.А.,
АКТ кафедрасының аға оқытушысы
С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті,
Нұр-Сұлтан қаласы*

Бүгінгі таңда онлайн тестілеу – білімді тексерудің ең жақсы тәсілдерінің бірі. Тестілеудің негізгі қағидасы – белгілі бір маңыздылық шкаласы бар стандартталған тапсырмалар мен сұрақтарды қолдану.

Білімді бақылаудың күнделікті практикасында тестілеу жүйелерін пайдалану бақылау сапасын арттыруға, білімді бақылау процесінде субъективті үлесін азайтуға, сынақтар мен емтихандар өткізу уақытын қысқартуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, бұл студенттердің оқу нәтижелеріне деген қызығушылығын едәуір арттыруға, білім деңгейіне қойылатын талаптардың бірлігі принципін іс жүзінде жүзеге асыруға, студенттің белгілі бір білім мен дағдыларға ие болуы туралы объективті ақпарат алуға, жаңа білімді игеру процесін уақтылы түзету үшін осы мәліметтерді оқу міндеттерімен байланыстыруға көмектеседі. Дәстүрлі бақылау тапсырмалары мен тест тапсырмаларының басты айырмашылығы – соңғысы әрқашан арнайы шкаланы қолдана отырып өлшеуді қамтиды. Осыған байланысты тестілеу нәтижелері бойынша қойылған баға объективті болады. Бұл жағдайда тапсырмалардың стандартты формасы жұмыс жылдамдығын және нәтижелерді есептеудің жеңілдігін қамтамасыз етеді [1].

Ақпараттық технологияларды университеттегі оқу процесін дәстүрлі ұйымдастыруға қолдану оқытуды басқаруға және тесттік бақылауды жүргізуге, тестілеу процесін автоматтандырылған тесттерді қалыптастыруға және білімді бақылау процесін жүргізуге кететін уақытты азайту арқылы еңбек шығындарын азайтуға мүмкіндік береді [2]. Білімді компьютерлік бақылау оқытушыны бақылау тапсырмаларын күнделікті тексеруден босатуға, мұғалімнің оқушылармен жақсы кері байланысын қамтамасыз ете отырып, сауалнаманы тез және тез жүргізуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, компьютерлік тестілеуді мұғалім қажет болғанша жиі өткізуге болады. Әр пән тест тапсырмаларын өзіне ыңғайлы жылдамдықпен орындайды. Тест соңында оқытушының көңіл-күйіне, оның нақты оқушыға деген көзқарасына, алдыңғы сұрақтарға жауаптардың әсеріне және т.б. байланысты емес объективті баға қойылады.

Білімді бақылаудың тест технологиясының негізгі артықшылықтары:

- оқу процесінің барлық кезеңдерінде білімге тестілік бақылауды жүйелі түрде жүргізу;
- бақылаудың жеке сипаты;
- тест технологиясының білімді бақылаудың басқа дәстүрлі түрлерімен үйлесуі;
- білімді бақылауды объективті бағалау және субъективті бағалау пікірлері мен тұжырымдарын немесе оқушыға біржақты көзқарасты жою;
- студенттердің теориялық білімдерін, зияткерлік және практикалық біліктері мен дағдыларын толық тексеруді қамтамасыз ететін оқу пәнінің барлық бөлімдерін қамтитын педагогикалық тесттің жан-жақтылығы;
- дәстүрлі және компьютерлендірілген тестілеуді өткізу;
- әрбір оқу пәнінің бірегей ерекшеліктерін, сондай-ақ қазіргі заманғы әдістемелер мен тест тапсырмаларының әр түрлі нысандарын пайдалана отырып, оның жекелеген бөлімдерін есепке алу;
- жаппай стандартталған тестілеу;
- компьютерлік бейімделгіш тестілеудің заманауи технологиясын қолдану;
- осы ерекшеліктерге сәйкес тест пен тест тапсырмаларын әзірлеудің әртүрлі әдістерін қолдануды қажет ететін субъектілердің нақты іріктемесінің жеке тұлғаға бағытталған ерекшеліктерін ескеру;
- өткен оқу жетістіктеріне қарамастан, барлық сыналушыларға қойылатын талаптардың біркелкілігі;
- тестілік бақылаудың сенімділігі мен тиімділігі [3].

Интерактивті тапсырмаларды құру және студенттердің өзін-өзі бақылауы үшін тесттер бақылау әр-түрлі жаттығуларының қамтитын келесі платформаларды қолдануға болады (Кесте 1).

Кесте 1 - Тесттер құруға арналған платформалар түрлері

Платформалар	Ерекшеліктері
GoogleForms	GoogleForms – GoogleDriveкеңсеқұралдарыныңбөлігі. Бұл платформа тесттердіқұрудыңжылдамжәнеқарапайымәдістерініңбірі. Алынған тестті студенттерге электронды пошта арқылы жіберуге немесе арнайы кодты пайдаланып веб-сайтқа енгізуге болады. Жұмысты тездету үшін Flubaroo плагинін қосып студенттердің жауаптарын автоматты түрде тексеруге болады және Flubaroo плагині берілген өлшемдерге сәйкес бағаларды қояды. Бұл платформа тегін.
Quizlet	Quizlet көмегімен тесттер құрауға болады, онда студенттер ұсынылған жауаптардан дұрыс жауаптарды таңдайды, суреттер мен ақпаратты салыстырады немесе өз

	нұсқаларын енгізеді. Пайдалану өте оңай — интерфейсті бірнеше минут ішінде түсінуге болады, сонымен қатар Quizlet Android және iOS-та жұмыс істейді. Quizlet тегін және шексіз оқу топтарын құруға мүмкіндік береді.
Proprofs	Proprofs бір немесе бірнеше нұсқаны таңдауға, жетіспейтін сөзді толтыруды немесе егжей-тегжейлі жауап жазуға болатын тесттер дайындайды. Тапсырмаларға мәтіндік құжаттар мен презентацияларды, PDF файлдарын, сонымен қатар суреттерді, аудио және бейне файлдарды енгізуге мүмкіндік береді.
Kahoot!	Kahoot! сауалнамалар мен тесттер форматында барлық оқу материалдарын ұсынуға мүмкіндік береді. Студенттермен кері байланыс орнату үшін қарапайым сұрақтар мен жауаптар түрінде жаңа тақырыптарды қарастыруға және білімді неғұрлым егжей-тегжейлі тестілеу арқылы біріктіруге болады. Kahoot! Арқылы оқытушы материалды негізгі экранда көрсете алады. Kahoot! тіркелгеннен кейін ақысыз және толық қол жетімді.
Classmarker	ClassMarker — де әртүрлі жауап форматтарымен сауалнама жүргізуге болады – әдеттегі нұсқалардан өзгешелігі, эссе жазуға болады. Жұмысты бастау үшін оқытушы виртуалды сынып құрып, студенттерге шақыру кодтарын жіберді. ClassMarker үлгерім статистикасын жүргізе отырып, барлық жүргізілген тесттердің нәтижелерін сақтайды. Егер мұғалімнің өз веб-парағы болса, ол оған тест тапсырмаларын енгізе алады.
Plickers	Тікелей сауалнама жүргізуге көмектесетін оқытушыларға арналған мобильді қосымша. Plickers жеке оқушының нәтижелерін талдауға немесе статистиканы оқуға мүмкіндік береді. Қосымша Android және iOS жүйелерінде жұмыс істейді және тегін жүктеледі.
Easy Test Marker	Easy Test Maker-дегі ерекше нәрсе – дұрыс және жалған мәлімдемелерді таңдау керек тапсырмалар жасау мүмкіндігі. Студенттерге жазуды қиындату үшін сұрақтар мен жауап нұсқаларын араластыра алады.

Сауатты ұйымдастырылған тестілеу оқу процесінің кез келген сәтінде білім беру нәтижелерінің сәйкестік деңгейін және білім беру стандарттарында айқындалған құзыреттерді белгілеу құралы бола алады. Тест тапсырмаларын білім алушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастыру кезінде өзін-өзі бақылау режимінде, сондай-ақ оқу материалын қайталау кезінде пайдалану ыңғайлы. Оқу процесін бақылау мен өзін-өзі бақылауға қосу үшін тестілеуді қолдану қажеттілігі қашықтықтан оқитын студенттер үшін өте маңызды екенін айтуға болады.

Әдебиеттер тізімі

1. Peters M. A. The university in the epoch of digital reason. Fast knowledge in the circuits of cyberneticcapitalism. Universities in the time of flux: An exploration of time and temporality in university life.London, RoutledgePubl., 2014, pp. 9–31.
2. Овчаренков Э.А. Методика применения тестирования как одного из видов контроля и проверки знаний студентов вуза // Современные проблемы науки и образования. 2014. № 5.
3. Ильина И.И., Володина Е.В., Тимофеева Н.Н. Тестирование как перспективный метод контроля усвоения материала по высшей математике // Вестник ЧГУ им. И.Я. Яковлева. 2016. № 3(91). С. 88–93.